

RLB 103 pracovní list 20

1. Čtěte a překládejte:

- 1 إذا رجعنا قبل الساعة السادسة فنذهب إلى المسرح. 2 إذا كان أحمد في المكتب فسَلِّم لي عَلَيْهِ. 3 إذا كنتم مجتهدين نَجْحْتُمْ. 4 إذا قرأتَ الجريدة فتعرف هذا الخبر. 5 إذا وصل القطار في الوقت فإرْكَبُوهُ. 6 لو كان عندي قاموس جيد لترجمت النَّصَّ. 7 لو أردتِ السفر إلى مصر لكان عليكِ أن تطلبي المساعدة من أبيك.

2. Čtěte a překládejte:

- ١ أريد أن أدرس في نفس الجامعة مثل أبي. ٢ نجح أخي في الامتحانات مثل صديقه أحمد. ٣ أنا أرفُض أن تنزلي من البيت في مثل هذا الطَّقْسِ البارد! ٤ لا أستطيع أن أشتري الملابس من مثل هذه المحلات الفاخرة.

3. Podmínkové věty v minulém čase (FB Arabština pro pokročilé 30;OOIII1)

A) podmínka skutečná v minulosti

Vedlejší větu uvozuje částice إذا , po níž následuje plusquamperfektum, věta hlavní začíná obvykle částicí ف , po níž obvykle bývá sloveso v perfektu.

Jestliže jsi tam šel, tak jsi udělal chybu.

إِذَا كُنْتَ قَدْ ذَهَبْتَ هُنَاكَ فَأَخْطَأْتَ

B) podmínka neskutečná v minulosti (FB Arabština pro pokročilé 42;OOIII2)

Vedlejší větu uvozuje částice لو , po níž následuje plusquamperfektum, věta hlavní začíná obvykle částicí لَ , po níž bývá sloveso nejčastěji v perfektu.

Kdybychom se nebyli vrátili, byl by odešel.

لَوْ لَمْ نَكُنْ قَدْ رَجَعْنَا لَذَهَبَ.

4. Slabá slovesa III – typ s třetím radikálem J (vzor نَسِيَ) kořen NSJ (FBII90;OO216)

Perfektum

dvojně číslo	množné číslo	jednotné číslo	
نَسِيَا	نَسُوا	نَسِيَ	3.os., m.rod
نَسِيَتَا	نَسِينَ	نَسِيَتْ	3.os., ž.rod
نَسَيْتُمَا	نَسَيْتُمْ	نَسَيْتَ	2.os., m.rod
نَسَيْتُمَا	نَسَيْتُنَّ	نَسَيْتِ	2.os., ž.rod
	نَسِينَا	نَسَيْتُ	1. os.

Indikativ imperfekta

dvojně číslo	množné číslo	jednotné číslo	
يَنْسِيَانِ	يَنْسَوْنَ	يَنْسِي	3.os., m.rod
تَنْسِيَانِ	يَنْسِينَ	تَنْسِي	3.os., ž.rod
تَنْسِيَانِ	تَنْسَوْنَ	تَنْسِي	2.os., m.rod
تَنْسِيَانِ	تَنْسِينَ	تَنْسِينَ	2.os., ž.rod
	نَنْسِي	أَنْسِي	1. os.

Subjunktiv

množné číslo	jednotné číslo	
يَنْسُوا	يَنْسَى	3.os., m.rod
يَنْسِينَ	تَنْسَى	3.os., ž.rod

Apokopát

jednotné číslo	
يَنْسَى	3.os., m.rod
تَنْسَى	3.os., ž.rod

Imperativ

dvojné číslo	množné číslo	jednotné číslo	
اِنْسِيَا !	اِنْسُوا !	اِنْسَ !	2.os., m.rod
اِنْسِيَا !	اِنْسِينَ !	اِنْسِي !	2.os., ž.rod

Příčestí

příčestí trpné	příčestí činné
مَنْسِيٌّ	* نَاسٍ

* Pozor na skloňování tohoto tvaru:

	neurčený	určený
1. pád	نَاسٍ	النَّاسِ
2. pád	نَاسٍ	النَّاسِ
4. pád	نَاسِيًا	النَّاسِي

5. Absolutní zápor. Vyjadřuje se pomocí záporky لا , za níž následuje jméno ve 4. pádě, které nemá formální znaky ani určenosti ani neurčenosti. (OO157)

Příklady:

Není vyhnutí.../ je nezbytné...	لا بُدَّ
Není pochyb...	لا شَكَّ
Není nic divného ...	لا غَرَابَةَ
Není rozdílu...	لا فَرْقَ

1 لا بُدَّ مِنْ سَفَرِنَا إِلَى الْعَاصِمَةِ. 2 لا بُدَّ مِنْ أَنْ يَرْجِعَ. 3 لا غَرَابَةَ فِي نَجَاحِهِ. 4 لا شَكَّ أَنَّهَا حَصَلَتْ عَلَى الْمِنْحَةِ.
5 لا فَرْقَ بَيْنَ هَذَيْنِ الطَّالِبِينَ. 6 لا إِلَاهَ إِلَّا اللَّهُ.

6. Slovíčko **إِلَّا** v záporné větě překládáme jako „leč“, „než“, „jedině“, „jen“, „pouze“, „kromě“ (do češtiny pak celou větu často přeložíme jako kladnou). (OO157)

Příklady:

Nemám než 50 dinárů.	Mám pouze 50 dinárů.	لَيْسَ مَعِيَ إِلَّا خَمْسُونَ دِينَارًا.
On neče, leč málokdy.	Čte jen málokdy.	لَا يَقْرَأُ إِلَّا قَلِيلًا.
Nechodím na univerzitu, leč ve čtvrtek.	Chodím na univerzitu jen ve čtvrtek.	لَا أَذْهَبُ إِلَى الْجَامِعَةِ إِلَّا أَيَّامَ الْحَمِيسِ.
Nevrátili se, leč v pět hodin.	Vrátili se až v pět hodin.	لَمْ يَرْجِعُوا إِلَّا فِي السَّاعَةِ الْخَامِسَةِ.
Není božstva kromě Boha.		لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.

7. Příklady na věty časové (OOII21)

1 - když	لَمَّا	5 - poté co	بَعْدَ أَنْ	9 - sotva	مَا كَادَ/لَمْ يَكُنْ
2 – když	عِنْدَمَا	6 - dříve než	قَبْلَ أَنْ	10 - dokud, pokud	مَا دَامَ
3 – když	حِينَ	7 - od té doby, co	مُنْذُ أَنْ	11 - zatímco	بَيْنَمَا
4 - až; než; dokud ne	حَتَّى	8 - jakmile	بِمَجْرَدِ أَنْ	12 - kdykoli; vždy, když	كُلَّمَا
Když studoval na univerzitě, seznámil se s tímto profesorem.					1 لَمَّا دَرَسَ فِي الْجَامِعَةِ تَعَرَّفَ عَلَى هَذَا الْأَسْتَاذِ.
Když studovala na Káhirské univerzitě, uspěla ve všech zkouškách.					2 عِنْدَمَا كَانَتْ تَدْرُسُ فِي جَامِعَةِ الْقَاهِرَةِ نَجَحَتْ فِي كُلِّ الْإِمْتِحَانَاتِ.
Nechce chodit ven, když prší.					3 لَا يَرِيدُ أَنْ يُخْرَجَ مِنَ الْبَيْتِ حِينَ يَنْزِلُ الْمَطْرُ.
Budu sedět na nádraží, až dokud nepřijede vlak.					4 سَأَجْلِسُ فِي الْمَحَطَّةِ حَتَّى يَصِلَ الْقِطَارُ.
Když (poté, co) napsal dopis, šel na poštovní úřad.					5 بَعْدَ أَنْ كَتَبَ الرِّسَالَةَ ذَهَبَ إِلَى مَكْتَبِ الْبَرِيدِ.
Než otevřel Korán, umyl si ruce.					6 قَبْلَ أَنْ يَفْتَحَ الْقُرْآنَ الْكَرِيمَ غَسَلَ يَدَيْهِ.
Od té doby, co získal doktorát, nenavštívil svou vlast.					7 مُنْذُ أَنْ حَصَلَ عَلَى الدُّكْتُورَاهِ لَمْ يَزُرْ وَطَنَهُ.
Jakmile jsme se dozvěděli, co se stalo, vrátili jsme se domů.					8 بِمَجْرَدِ أَنْ عَلِمْنَا بِمَا حَدَثَ رَجَعْنَا إِلَى الْبَيْتِ.
Sotva jsme vyšli z domu, začalo pršet.					9 لَمْ نَكُنْ (مَآكِدُنَا) نَخْرُجُ مِنَ الْبَيْتِ حَتَّى بَدَأَ الْمَطْرُ يَنْزِلُ.
Dokud (pokud) studuješ, můžeš bydlet v mém domě.					10 مَا دُمْتَ تَدْرُسُ يُمَكِّنُكَ أَنْ تَسْكُنَ فِي بَيْتِي.
Zatímco jsem psal úkol, moje matka vařila večeři.					11 بَيْنَمَا كُنْتُ أَكْتُبُ الْوَاجِبَ طَبَخَتْ أُمِّي الْعِشَاءَ.
Kdykoli navštívím Káhiru, (pokaždé si koupím) koupím si nový slovník.					12 كُلَّمَا زُرْتُ الْقَاهِرَةَ (كُلَّمَا) اشْتَرَيْتُ قَامُوسًا جَدِيدًا.

8. Další obraty, po nichž se používá mašdar nebo částice أَنْ se subjunktivem (podobně jako po modálních slovesech):

je/bude lepší, správnější, vhodnější	من الأَحْسَنِ
bylo by lépe ..., raději by...	من الأَفْضَلِ
je důležité...	من المُهِمِّ
je snadné...	من السَّهْلِ
je těžké...	من الصَّعْبِ
je nutné, nezbytné	من الضَّرُورِيِّ
je třeba	من المُفْرُوضِ
očekává se	من المُتَنظَرِ

D.cv. lekce 20

A - přeložte

1 من الأَحْسَنِ أن نسكن في فندق رخيص. 2 من الأَفْضَلِ أَلَّا (= أن لا) ترجعوا إلى العاصمة الآن. 3 من المُهِمِّ أن يدرس لغات أجنبية كثيرة. 4 من السَّهْلِ أن أفهم اللغة السلوفاكية. 5 من الصَّعْبِ أن يقرأ الجريدة العربية بدون القاموس. 6 من المُفْرُوضِ أن نحصل على فيزا قبل الوصول إلى المطار. 7 لَيْسَ من الضَّرُورِيِّ أن يُعْجِبَكُم كَلَامِي.

B - ústně připravit překlad textu

حقوق السَّجِينِ فِي الفِئْهَةِ الإِسْلَامِي

الفِئْهَةُ الإِسْلَامِي (أو القانون الإِسْلَامِي) يَتَوَلَّى بِيَانِ قَوَاعِدِ السُّلُوكِ الَّتِي يَلْتَزِمُ بِهَا المُسْلِمُ فِي عِبَادَاتِهِ وَ مُعَامَلَاتِهِ طَبَقًا لِلْمَبَادِي وَ التَّعَالِيمِ الَّتِي جَاءَ بِهَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ وَ السُّنَّةُ النَّبَوِيَّةُ وَ مَا جَرَى عَلَيْهِ الخُلَفَاءُ الرَّاشِدُونَ وَ الصَّحَابَةُ فِي تَفْسِيرِهِمَا. وَ مُعَامَلَةُ المُسْجُونِينَ وَ حَقُوقِهِمْ دَاخِلُ السُّجُونِ مِنْ مَوْضُوعَاتِ الَّتِي تَنَاوَلَهَا الفِئْهَةُ الإِسْلَامِي «أبو يوسف» لِأَوَّلِ مَرَّةٍ فِي كِتَابِهِ المُهِمِّ «الْحَرَجُ», وَ هُوَ الْكِتَابُ الَّذِي وَضَعَهُ بِنَاءً عَلَى تَكْلِيفِ خَاصٍّ مِنَ الخَلِيفَةِ العَبَّاسِي الشَّهِيرِ «هَارُونَ الرَّشِيد».

Slovní zásoba lekce 20:

osoba شَخْصٌ / أَشْخَاصٌ

تَعْمِيدٌ křest

věc شَيْءٌ/أَشْيَاءٌ

يُوحَنَّا المَعْمَدَان Jan Křtitel

zlato ذَهَبٌ

يَهُودِيٌّ/عِبْرِيٌّ Žid; Hebrejec

Mojžíš مُوسَى

سَاطِرٌ svatý, posvátný; světec

Mesiáš, Spasitel, Kristus	المَسِيحُ	svatý	مَارٌ
Ježíš	يَسُوعُ / عِيسَى	chrám (křesť., žid.); oltář; kostra	هَيْكَلٌ / هَيْكَلٌ
Tóra, Starý zákon	تَوْرَةٌ	mše	قُدَّاسٌ
slib, smlouva, pakt, závazek	عَهْدٌ / عَهْدٌ	ortodoxní	أَرْثُوذُكْسِي
Nový zákon	العَهْدُ الْجَدِيدُ	Kopt, koptský	قِبْطِيٌّ
Starý zákon	العَهْدُ الْقَدِيمُ	katolický	كَاثُولِيكِي
Evangelium	إِنْجِيلٌ / أَنْجِيلٌ	anděl	مَلَكٌ / مَلَائِكٌ
evangelický	إِنْجِيلِيٌّ	představa	تَخَيُّلٌ
Bible, Písmo svaté	الْكِتَابُ الْمُقَدَّسُ	biskup	أُسْقَفٌ
patriarcha; tučňák	بَطْرِيْقٌ	líbit se komu IV.	أَعْجَبَ + هـ
zakázaný, nedovolený, hřích; posvátný	حَرَامٌ	udělat chybu IV.	أَخْطَأَ
chování, jednání, mravy	سُلُوكٌ	ujmout se, převzít (zodpovědnost, moc)	تَوَلَّى - يَتَوَلَّى
podle, v souladu s	طَبَقًا لِ	oznámení, prohlášení, deklarace	بَيَانٌ / اِت
plynout, běžet, probíhat ¹	جَرَى	uctívání; bohoslužba, obřad, mše, kult	عِبَادَةٌ / اِت
vykonávat dle	جَرَى عَلَيَّ	prorocký	نَبَوِيٌّ
přicházet; být uveden, napsán (v textu) ²	جَاءَ - يَجِيءُ	na základě, podle	بِنَاءٍ عَلَيَّ
přítel, kamarád, druh; vlastník	صَاحِبٌ / أَصْحَابٌ, صَحَابَةٌ	základna, základ	قَاعِدَةٌ / قَوَاعِدُ
uvnitř, v	دَاخِلٌ	ukázat na, poukázat na IV.	أَشَارَ - يُشِيرُ إِلَى
vně, mimo, za	خَارِجٌ	vyrobit (a)	صَنَعَ (a)
volit VIII.	اِنْتَخَبَ	považovat (někoho za) VIII.	إِعْتَبَرَ + هـ + هـ
dopřít, převézt (u)	نَقَلَ	zranit (a)	جَرَحَ (a)
vyrábět IV.	أَنْتَجَ	zatknout koho (i)	قَبَضَ عَلَيَّ (i)
zabít, zavraždit (u)	قَتَلَ	pouhý, samotný	مُجَرَّدٌ

¹ Časuje se podle vzoru رَمَى - يَرْمِي

² Časuje se podle vzoru سَارَ - يَسِيرُ

tak, jako obdobně, například **مِثْلَ**

jmenovat, nominovat, ustanovit do funkce II. **عَيَّنَ**

uspět (a) **نَجَحَ**

klesat, padat; vystoupit (z auta); sejít (dolů); ubytovat se (i) **نَزَلَ**

vrátit se (u)³ **عَادَ**

dovolit (komu co) (a) **سَمَحَ لِي بِ**

býti řečeno **قِيلَ - يُقَالُ**

zkouška **إِمْتِحَانٌ/َات**

děšť **مَطَرٌ**

okamžitě, ihned **حَالاً**

³ Časuje se podle vzoru **قَامَ - يَقُومُ**